

Fordeling av driftskostnader og prosjektkostnader

Bakgrunn

Det vises til oppfølgingspunkt nr. 3 i referatet fra styringsgruppemøtet 05.02.2025:

«Utarbeide beslutningsgrunnlag for avklaring av modell for driftskostnader, herunder presisere at prosjektkostnader er håndtert som lik fordeling per fylke, samt hvordan dette er besluttet og dokumentert.»

I møtet ble det pekt på behovet for økt forutsigbarhet knyttet til økonomi. Det ble særlig vist til at prosjektkostnader til nå har vært fordelt likt mellom fylkeskommunene, men at dette ikke oppleves som besluttet. Videre ble det vist til at styringsdokumenter og tidligere saksunderlag omtaler at kostnadsfordeling skal avklares i en senere fase.

Dette saksunderlaget behandler:

- avklaring av modell for fordeling av driftskostnader (vedtakssak)
- presisering av prinsipp for fordeling av prosjektkostnader, i tråd med gjeldende praksis og tidligere føringer.

Driftskostnader – vedtakssak

Styringsgruppen skal ta stilling til modell for fordeling av driftskostnader mellom fylkeskommunene. Avklaringen av driftskostnadsmodellen vil danne grunnlag for videre økonomisk styring og forutsigbarhet for fylkeskommunene, og det er derfor viktig at både modell og fordelingsprinsipper er tydelige og godt forankret hos eierne.

Det er vurdert 5 alternative modeller for fordeling av driftskostnader – se tabellen under. De totale driftskostnadene er kostnader som er beregnet i forbindelse med utarbeidelse av styringsdokumentet versjon 1.0. Årsverkene som fremkommer i modell 4 her hentet fra SSB og er tall innrapportert for 2024 hva gjelder tannleger og tannpleiere.

				Modell 1: Innbyggertall	Modell 2: Lik fordeling	Modell 3: Grunnbeløp og restfordeling på innbyggertall		
#	Fylke	Innbyggere	Andel	Sum	Sum	Grunnbeløp	Rest	Sum
1	Akershus	701 565	13,10 %	6 726 301	3 423 054	300 000	6 136 801	6 436 801
2	Oslo	699 827	13,10 %	6 726 301	3 423 054	300 000	6 136 801	6 436 801
3	Vestland	641 292	12,00 %	6 161 497	3 423 054	300 000	5 621 497	5 921 497
4	Rogaland	485 797	9,10 %	4 672 469	3 423 054	300 000	4 262 969	4 562 969
5	Trøndelag	474 131	8,90 %	4 569 777	3 423 054	300 000	4 169 277	4 469 277
6	Innlandet	371 253	6,90 %	3 542 861	3 423 054	300 000	3 232 361	3 532 361
7	Agder	311 134	5,80 %	2 978 057	3 423 054	300 000	2 717 057	3 017 057
8	Østfold	304 754	5,70 %	2 926 711	3 423 054	300 000	2 670 211	2 970 211
9	Møre og Rom	265 848	5,00 %	2 567 291	3 423 054	300 000	2 342 291	2 642 291
10	Buskerud	262 911	4,90 %	2 515 945	3 423 054	300 000	2 295 445	2 595 445
11	Vestfold	250 862	4,70 %	2 413 253	3 423 054	300 000	2 201 753	2 501 753
12	Nordland	240 190	4,50 %	2 310 561	3 423 054	300 000	2 108 061	2 408 061
13	Telemark	173 970	3,20 %	1 643 066	3 423 054	300 000	1 499 066	1 799 066
14	Troms	167 607	3,10 %	1 591 720	3 423 054	300 000	1 452 220	1 752 220
15	Finnmark	74 129	1,40 %	718 841	3 423 054	300 000	655 841	955 841
		5 425 270	101 %	51 345 810	51 345 810	4 500 000	46 845 810	51 345 810

		Modell 4: Årsverk tannlege/tannpleiere			Modell 5 3 delt (grunnbeløp/innbygger/årsverk)			
#	Fylke	Årsverk	Andel	Sum	Grunnbeløp	Innbygger	Årsverk	Sum
1	Akershus	160	8,4 %	4 305 728	1 141 018	2 242 100	1 435 243	4 818 361
2	Oslo	110	5,8 %	2 960 188	1 141 018	2 242 100	986 729	4 369 848
3	Vestland	246	12,9 %	6 620 057	1 141 018	2 053 832	2 206 686	5 401 536
4	Rogaland	195	10,2 %	5 247 606	1 141 018	1 557 490	1 749 202	4 447 710
5	Trøndelag	190	10,0 %	5 134 581	1 141 018	1 523 259	1 711 527	4 375 804
6	Innlandet	131	6,9 %	3 525 315	1 141 018	1 180 954	1 175 105	3 497 077
7	Agder	110	5,8 %	2 960 188	1 141 018	992 686	986 729	3 120 433
8	Østfold	102	5,0 %	2 583 437	1 141 018	975 570	861 146	2 977 734
9	Møre og Rom	96	5,0 %	2 583 437	1 141 018	855 764	861 146	2 857 927
10	Buskerud	77	4,0 %	2 072 132	1 141 018	838 648	690 711	2 670 377
11	Vestfold	76	4,0 %	2 045 221	1 141 018	804 418	681 740	2 627 176
12	Nordland	121	6,3 %	3 256 207	1 141 018	770 187	1 085 402	2 996 607
13	Telemark	62	3,2 %	1 668 470	1 141 018	547 689	556 157	2 244 863
14	Troms	164	8,6 %	4 413 372	1 141 018	530 573	1 471 124	3 142 715
15	Finnmark	68	3,6 %	1 829 935	1 141 018	239 614	609 978	1 990 610
		1 908	99,7 %	51 345 810	17 115 270	17 354 884	17 068 625	51 538 778

Modell 1 - innbyggere

Modellen baserer seg på innbyggertall i fylkene. Den er enkel å administrere, tallene hentes fra SSB og danner grunnlag for kostnadsfordeling. Modellen tar ikke hensyn til antall brukere og gir ikke insentiv til aktiv forvaltning av brukermassen lokalt.

Modell 2 – lik fordeling mellom fylkene

Modellen baserer seg på lik fordeling fylkene (1/15-del). Den er enkel å administrere da den ikke trenger å innhente tall fra SSB eller fylkene for å kostnadsfordelingen. Tar ikke hensyn til antall brukere og gir ikke insentiv til aktiv forvaltning av brukermassen lokalt. Små fylker kan oppleve modellen som urettferdig ved at de må betale mer enn store fylker.

Modell 3 – grunnbeløp/innbyggere

Modellen baserer seg på et fast grunnbeløp som er likt for alle og hvor resten fordeles etter innbyggertall. Den er relativt enkel å administrere, men tar ikke hensyn til antall brukere og gir ikke insentiv til aktiv forvaltning av brukermassen lokalt. Det kan bli diskusjon om fastsettelse av grunnbeløpet.

Modell 4 – betaling per faktisk bruker

Fylkene betaler for faktiske brukere (i tabellen er det benyttet tannleger, tannpleiere som underlag). Antall brukere telles årlig og legges til grunn for fakturering. Modellen er enkel å administrere, vurderes til å være rettferdig og gir insentiver til aktiv forvaltning av brukermassen. Den samsvarer med dagens praksis i EPJ-løsningen (Opus) og flere andre løsninger, blant annet Visma InSchool.

Modell 5 – grunnbeløp/innbyggertall/årsverk

Modellen er utarbeidet av AU i økonomikollegiet som et ytterligere alternativ. Modellen baserer seg på en tredeling, hvor de totale lisenskostnader fordeles på 3 like deler hvor hver tredel fordeles slik:

- fast grunnbeløp
- innbyggere
- årsverk/brukere

Modellen er mer krevende å administrere enn øvrige modeller. Det kan bli diskusjon om fastsettelse av grunnbeløpet. Gir noe insentiv til aktiv forvaltning av brukermassen lokalt.

Prosjektets vurdering og anbefaling (driftskostnader)

Prosjektet anbefaler modell 4, hvor kostnadene fordeles basert på lisens per faktisk bruker. Modellen er i samsvar med dagens praksis i fylkeskommunene, den er enkel å administrere, og vurderes til å være forutsigbar og rettferdig for fylkene. Videre bidrar den til at fylkene har et aktivt forhold til forvaltning av brukere, slik at det kun betales for aktive og nødvendige tilganger.

Tabellene under viser hvordan de økonomiske konsekvensene av å velge modell 1, 2, 3 eller 5 vil være for fylker av ulik størrelse Akershus (størst), Innlandet (snitt) og Finnmark (minst) sett i forhold til modell 4 (positivt tall = høyere kostnader enn modell 4).

Fylke	Modell 1	Modell 2	Modell 3	Modell 4	Modell 5
Akershus	2 420 573	-882 674	2 131 073	0	512 633
Innlandet	17 546	-102 261	7 046	0	-28 238
Finnmark	-1 111 094	1 593 119	-874 094	0	160 675

Prosjektkostnader – tydeliggjøre tidligere vedtak

Styringsgruppen legger til grunn at prosjektkostnader håndteres med lik fordeling per fylke. Dette er i tråd med gjeldende praksis i fylkeskommunene i sammenlignbare prosjekter.

I styringsdokumentet som ble vedtatt i Fylkeskommunekollegiet 22.01.2026, var prosjektkostnadene fordelt med lik andel per fylke, det vil si 1/15-del hver. Denne forståelsen er videre i tråd med praksis i fylkeskommunene i forbindelse med andre prosjekter, både lokale og nasjonale. Økonomisjefskollegiet og kollegiet for den offentlige tannhelsetjenesten har også gitt sin støtte til denne modellen.

Forslag til vedtak

1. Styringsgruppen vedtar at prosjektet anbefaler Fylkeskommunekollegiet (FKK) om at driftskostnader fordeles etter modell 4 – betaling per faktisk bruker
2. Styringsgruppen legger til grunn at prosjektkostnader fordeles likt mellom fylkeskommunene, med 1/15-del per fylke, i samsvar med gjeldende praksis.